

Траншекаралық нарықтарда бәсекелестіктің жалпы қағидаларын бұзушылықтың болмағаны туралы

Еуразиялық экономикалық комиссия Алқасының 2022 жылғы 5 сәуірдегі № 55 шешімі

Еуразиялық экономикалық комиссия Алқасы (бұдан әрі - Комиссия) Бәсекелестіктің жалпы қағидаттары мен қағидалары туралы хаттаманың (2014 жылғы 29 мамырдағы Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа № 19 қосымша) 10-тармағының 3-тармағына (бұдан әрі тиісінше - Шарт, Хаттама), Еуразиялық экономикалық комиссия Кеңесінің 2012 жылғы 23 қарашадағы № 99 шешімімен бекітілген Траншекаралық нарықтардағы бәсекелестіктің жалпы қағидаларының бұзылуы туралы істерді қарау тәртібінің (бұдан әрі – Істерді қарау тәртібі) 44 және 45-тармақтарына сәйкес трансшекаралық нарықтардағы бәсекелестіктің жалпы ережелерінің бұзылуы жөніндегі "Альфа Грин" жауапкершілігі шектеулі қоғамының (Ресей Федерациясы, Ағайынды Петряевтар көшесі, 5-үй, 208-офис, ССН 16591 42802) (бұдан әрі – "Альфа Грин" ЖШҚ) өтініші бойынша трансшекаралық нарықтардағы бәсекелестіктің жалпы ережелерінің бұзылғандығын тергеп-тексеру нәтижелері бойынша мына тұлғаларға (бұдан әрі - жауапкерлер):

"Беларусь орман компаниясы" ашық акционерлік қоғамының (Беларусь Республикасы, Минск қаласы, Домбровская к., 9-үй, 2.2.1-офис, ТЕН 190119648) (бұдан әрі – "БЛК" ААҚ) құрамындағы және "Мозырский ДОК" ашық акционерлік қоғамының (Беларусь Республикасы, Гомель облысы, Мозырский ауданы, Мозырский қ., Социалистік көш. 120а-үй, ТЕН 490617960) (бұдан әрі – "Мозырский ДОК" ААҚ) құрамындағы тұлғалар тобына;

"ЦСК" Сауда Үйі" жауапкершілігі шектеулі қоғамына (Ресей Федерациясы, Мәскеу облысы, Одинцовский қ., Одинцово к., Маршал Неделин к-сі, ба-үй, 7-қабат, ССН 5047184546) (бұдан әрі – "ЦСК" СҮ" ЖШҚ);

"Мозырский ДОК" ААҚ директоры А.Н. Лукьяненко;

"БЛК" ААҚ директоры А.Р. Сюльжин;

"БЛК" ААҚ директорының м.а. Г.А. Сысоев;

"БЛК" ААҚ директорының м.а. А.В. Орлова;

"ЦСК" СҮ" ЖШҚ бас директоры "И.Л. Соломахоға қатысты 2021 жылғы 11 наурызда қозғалған іс бойынша трансшекаралық нарықтардағы бәсекелестіктің жалпы қағидаларының бұзылуы мәселесін қарады.

Істерді қарау тәртібінің 23-тармағына сәйкес 2021 жылғы 3 қыркүйекте істі қарау жөніндегі комиссияның төрағасы - Комиссияның Монополияға қарсы реттеу департаментінің (бұдан әрі – департамент) директоры А.Г.Сушкевич мыналардың:

Істі қарау жөніндегі комиссия төрағасының орынбасары, департамент директорының орынбасары А.А. Қалиевтың;

істі қарау жөніндегі комиссия мүшелері:

департаменттің бәсекелестікке қарсы келісімдерді тергеп-тексеру және әдіснама бөлімінің кеңесшісі А.М. Щербаковтың;

Департаменттің бәсекелестіктің жалпы ережелерінің бұзылуы туралы өтініштерді (материалдарды) және істерді қарау бөлімінің консультанты А.Б. Абдылдаеваның;

бейнеконференция арқылы:

Беларусь Республикасы Монополияға қарсы реттеу және сауда министрлігінің Сауда, агроөнеркәсіптік кешен, өнеркәсіп, құрылыс және табиғи ресурстар басқармасының бастығы А.В. Войноның;

жауапкерлер өкілдері:

2019 жылғы 4 шілдедегі № 21 сенімхат бойынша "БЛК" ААҚ өкілі У.Л. Шаршкованың;

2021 жылғы 15 наурыздағы № 29/1 сенімхат бойынша "Мозырский ДОК" ААҚ өкілі Т.Б. Карасеваның;

2021 жылғы 31 наурыздағы № 122 сенімхат бойынша "ЦСК" СҮ" ЖШҚ өкілі А.М. Галицкаяның;

"Альфа Грин" ЖШҚ өкілі – "Альфа Грин" ЖШҚ директоры Д.А. Лобановтың қатысуымен істі қараудың аяқталғанын хабарлады.

Істің қорытындысы бойынша мыналар анықталды.

Еуразиялық экономикалық комиссия Кеңесінің 2012 жылғы 23 қарашадағы № 99 шешімімен бекітілген Траншекаралық нарықтардағы бәсекелестіктің жалпы қағидаларының бұзылуы туралы өтініштерді қарау тәртібінің 3-тармағына сәйкес (бұдан әрі - Өтініштерді қарау тәртібі) Комиссия "Альфа Грин" ЖШҚ-ның айтуынша " Мозырский ДОК" ААҚ, БЛК ААҚ, "ЦСК" СҮ" ЖШҚ Ресей Федерациясының аумағында өнімді сатуға айрықша құқықтар беру жөніндегі іс-әрекеттерінде көрсетілген Шарттың 76-бабын бұзудың ықтимал белгілері туралы "Альфа Грин" ЖШҚ 2020 жылғы 30 сәуірдегі № б/н өтінішін (бұдан әрі – өтініш) (2020 жылғы 14 мамырдағы кіріс № 6878) (Беларусь Республикасы, Минск қаласы, Домбровская көшесі , 9-үй, 2.2.1. офись УНП 1901 19648) (бұдан әрі – "Мозырский ДОК" ААҚ) іс жүргізуге қабылдады;

Өтініштерді қарау тәртібінің 13-тармағына сәйкес бәсекелестік (монополияға қарсы) саясатты іске асыру және (немесе) жүргізу құзыретіне кіретін Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттердің (бұдан әрі – мүше мемлекеттер) уәкілетті органдары Комиссия тергеп-тексеру жүргізген кезде Комиссияға онымен өзара іс-қимыл жасауға жауапты қызметкерлерге үміткерлер туралы ұсыныстар берді.

Өтініштерді қарау тәртібінің 13¹ - 13¹¹ тармақтарына сәйкес өтінішті қарау шеңберінде бәсекелестіктің жалпы ережелерінің бұзылуы белгілерін жоюға және трансшекаралық нарықтарда бәсекелестікті қамтамасыз етуге бағытталған іс-шараларды қабылдау туралы ұсыныс жобасын әзірлеу және келісу бойынша рәсімдер және нәтижесінде ұсыныс жобасы келісілмеген екі келісу отырысы (2020 жылдың 10 маусымы мен 5 тамызы) өткізілді.

Өтінішті және оған қоса берілген материалдарды, ақпаратты (құжаттар, мәліметтер, түсініктемелер) (бұдан әрі - ақпарат) қарау нәтижелері бойынша, сондай-ақ Шарттың 76-бабының 1 - 3-тармақтарының бұзылуы белгілерінің болуына байланысты және Өтініштерді қарау Хаттамасына, Тәртібіне және Еуразиялық экономикалық комиссия Кеңесінің 2012 жылғы 23 қарашадағы № 98 шешімімен бекітілген Трансшекаралық нарықтардағы бәсекелестіктің жалпы қағидаларының бұзылуына тергеп-тексеру жүргізу тәртібіне (бұдан әрі – Тергеп-тексеру жүргізу тәртібі) және Еуразиялық экономикалық комиссия Алқасының 2013 жылғы 14 мамырдағы № 112 шешімінің 1-тармағына сәйкес Комиссия трансшекаралық нарықтардағы бәсекелестіктің жалпы ережелерінің бұзылуы фактілері бойынша тергеп-тексеру жүргізу (бұдан әрі – тергеп-тексеру) туралы 2020 жылғы 7 тамызда № 54/ұйғ. ұйғарым шығарды және тиісті тергеп-тексеру жүргізді.

Трансшекаралық нарықтардағы бәсекелестіктің жалпы қағидаларының бұзылуы белгілерінің бар немесе жоқ екендігі туралы тұжырым жасауға мүмкіндік беретін мәліметтердің жеткіліксіздігіне байланысты, Комиссия тергеп-тексеру жүргізу тәртібінің 6-тармағына сәйкес 2020 жылғы 2 желтоқсандағы № 90 /ұйғ. ұйғарымы арқылы тергеп-тексеру мерзімін 60 жұмыс күніне ұзартты.

Тергеп-тексеру жүргізудің хаттамасына, Тәртібіне және Еуразиялық экономикалық комиссия Кеңесінің 2013 жылғы 30 қаңтардағы № 7 шешімімен бекітілген Бәсекелестіктің жай-күйін бағалау әдістемесіне (бұдан әрі - Әдістеме) сәйкес Департамент тергеп-тексеру барысында мүше мемлекеттердің органдарынан, жеке және заңды тұлғалардан өтініште жазылған фактілер бойынша жазбаша нысанда ақпарат сұратты.

Әдістеменің 4-тармағына сәйкес Шарттың 76-бабының 3 және 5-тармақтарында белгіленген тыйым салулардың бұзылуын тергеп-тексеру кезінде Әдістемесінің 3-тармағының "е)" - "и)" тармақшаларында көзделген сатылар алып тастала отырып, жүзеге асырылуы мүмкін.

Хаттаманың 11-тармағына және Әдістеменің 61 - 63-тармақтарына сәйкес бәсекелестіктің жай-күйін бағалаудың әрбір сатысында жасалған негізгі тұжырымдар құпия ақпаратты қорғауға қойылатын талаптар бұзылмайтын бөлігінде жазып көрсетілген.

Әдістеменің ІІ бөлімінің ережелерін басшылыққа ала отырып, тауар нарығын зерттеудің уақыт аралығы 2019 жылғы 1 қаңтардан бастап 2020 жылғы 31 желтоқсанға дейін деп белгіленген.

Әдістеменің 13-тармағына сәйкес тауар нарығының өнімдер шекараларын анықтау бір тауар тобын құрайтын тауарлардың өзара алмасуы туралы сатып алушылардың пікіріне негізделеді. Сатып алушылардың пікірі оның негізінде тауарды сату жүзеге асырылатын сауалнама арқылы немесе талдау нәтижелерімен анықталады.

Іс материалдарына мынадай келісімдердің көшірмелері берілген:

"Мозырский ДОК" ААҚ мен "Альфа Грин" ЖШҚ арасындағы 2018 жылғы 4 мамырдағы № 05-01/196 шарт, оның нысанасы тығыздығы 110-нан 200 кг / м³-ге дейінгі диапазондағы түзу жиегі немесе тинекті шеті бар Beltermo-top, Beltermo-ultra, Beltermo-multi и Beltermo-kombi жылу оқшаулағыш талшықты тақталарын сату болып табылады;

"Мозырский ДОК" ААҚ мен "ЦСК" СҮ" ЖШҚ арасындағы 2019 жылғы 30 тамыздағы № 04-01/275 дистрибьюторлық шарт, оның нысанасы "Мозырский ДОК" ААҚ жабдығында және соның қатысуымен өндірілген өнімді "БЕЛТЕРМО" тауар белгісімен (жылу оқшаулағыш талшықты тақталар) өткізу болып табылады;

"БЛК" ААҚ және "ЦСК" СҮ" ЖШҚ арасындағы нысанасы Ресей Федерациясының аумағында жылу оқшаулағыш талшықты ағаш тақталарды сату болып табылатын 2020 жылғы 27 наурыздағы № 1 дилерлік шарт;

Жылу оқшаулағыш талшықты ағаш тақталар Беларусь Республикасының аумағында қолданылатын MEMCT EN 13171-2015 "Ғимараттар мен құрылыстарға арналған жылу оқшаулағыш материалдар. Ағаш талшықтарынан жасалған бұйымдар (WF). Техникалық шарттар" (бұдан әрі – MEMCT EN 13171-2015) талаптарына сәйкес келеді.

Ғимараттар мен құрылыстарға арналған жылу оқшаулағыш талшықты тақталардың сапалық және техникалық сипаттамалары MEMCT EN 13171-2015 анықталады және Беларусь Республикасының аумағында сертификаттау нысанындағы TP 2009/013/ВҮ техникалық регламентінің қауіпсіздік талаптарына сәйкестігі міндетті түрде расталуға жатады.

Технологиялық ерекшеліктерді және кейбір жағдайларда материалдарға қойылатын техникалық талаптарды, оның ішінде олардың экологиялық тазалығын қоса алғанда, жылу оқшаулағыш талшықты ағаш тақталардың сапасы мен техникалық сипаттамаларын, сондай-ақ оларды пайдалану мақсаттарын талдау істі қарау жөніндегі комиссияға өзара алмастырылатын тауарлардың жоқтығы туралы тұжырым жасауға мүмкіндік берді.

Осы шарттарды талдаудан жылу оқшаулағыш талшықты ағаш тақталарды сату осы шарттың мәні болып табылатынын көруге болады.

Мүше мемлекеттердің лицензиялау туралы заңнамасына сәйкес жылу оқшаулағыш талшықты ағаш тақтаны сату лицензиялауға жататын қызмет түрлеріне жатпайды.

Осылайша, Әдістеменің ІІІ бөлімінің талаптарына орай іс материалдарында берілген ақпаратқа сүйене отырып, МЕМСТ EN 13171-2015 талаптарына сәйкес келетін жылу оқшаулағыш талшықты ағаш тақталардың көтерме сауда нарығы жылу оқшаулағыш талшықты ағаш тақталардың трансшекаралық тауар нарығының өнім шекарасы болып табылатыны анықталды.

Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңестің 2012 жылғы 19 желтоқсандағы № 29 шешімімен бекітілген Нарықты трансшекаралық нарыққа жатқызу критерийлерінің (бұдан әрі – Критерийлер) 2-тармағында Шарттың 76-бабында белгіленген бәсекелестіктің жалпы қағидаларын қолдану мақсатында, егер тауар нарығының географиялық шекарасы 2 және одан да көп мүше мемлекеттердің аумақтарын қамтитын болса, нарықтың трансшекаралық нарыққа жатқызылатыны белгіленген.

Әдістеменің ІV бөлімінің ережелеріне сәйкес жылу оқшаулағыш талшықты ағаш тақталардың Беларусь Республикасы мен Ресей Федерациясының аумақтарында айналыста болатынын ескере отырып, Беларусь Республикасы мен Ресей Федерациясының аумақтары трансшекаралық тауар нарығының географиялық шекаралары болып табылатыны белгіленген.

Беларусь Республикасы мен Ресей Федерациясының кеден органдары ұсынған мәліметтерге, сондай-ақ шаруашылық жүргізуші субъектілердің (нарық субъектілерінің) ақпаратына сәйкес, осы аумақтардың шекараларында жылу оқшаулағыш талшықты ағаш тақталарды көтерме сатуды Мозырский. "ДОК" ААҚ, "БЛК" ЖШҚ, "ЦСК" СҮ" ЖШҚ, "Хонка" жеке кәсіпорны, "Агропром" жауапкершілігі шектеулі қоғамы, "Экоплат" жауапкершілігі шектеулі қоғамы, "Селена" жауапкершілігі шектеулі қоғамы (Nordic Fibreboard LTD, Эстония), "Монолитстройкомплект" жауапкершілігі шектеулі бірлескен қоғамы, "Солнце групп" жауапкершілігі шектеулі қоғамы, "Аймақтық экологиялық құрылыс материалдары орталығы" жауапкершілігі шектеулі қоғамы (STEICO, Германия/Польша) жүзеге асырады.

"Мозырский ДОК" ААҚ мен "БЛК" ААҚ құрамындағы тұлғалар тобының Беларусь Республикасы мен Ресей Федерациясы географиялық шекараларындағы тауар нарығындағы жылу оқшаулағыш талшықты ағаш тақталардың көтерме нарығындағы бәсекелестік жағдайын бағалау кезеңіндегі үлесі 20 пайыздан астамды құрады.

Әдістеменің 26-тармағын басшылыққа ала отырып және Шарттың 74-бабы 2-тармағының, 76-бабы 7-тармағының, Хаттаманың 9-тармағының және Критерийлердің 1 және 2-тармақтарының негізінде іс материалдарында ұсынылған ақпаратқа сәйкес талшықты ағаш тақталардың бір мүше мемлекеттің аумағынан басқа мүше мемлекеттің аумағына жеткізілетініне қарай, талшықты ағаш тақталардың көтерме сату нарығы трансшекаралық болып табылады.

Жоғарыда айтылғандарды және жылу оқшаулағыш талшықты тақталардың көтерме нарығы трансшекаралық нарық болып табылатынын ескере отырып, Хаттаманың 74-бабы 2-тармағының, Хаттаманың 9-тармағының және Критерийлердің 3-тармағының

негізінде, сондай-ақ "Альфа Грин" ЖШҚ Ресей Федерациясының аумағында, ал жауапкерлер - Беларусь Республикасы мен Ресей Федерациясының аумақтарында тіркелгендігіне байланысты Шарттың 76-бабының 5-тармағын бұзудың жолын кесу Комиссияның құзыретіне жатады.

Іс материалдарына сәйкес, "Мозырский ДОК" ААҚ "ЦСК" СҮ" ЖШҚ-мен Ресей Федерациясының аумағында жылу оқшаулағыш ағаш талшықты тақталарды тек "ЦСК" СҮ" ЖШҚ арқылы ғана сатуды көздейтін шарт жасасқаны және БЛК ААҚ "ЦСК СҮ" ЖШҚ-мен Ресей Федерациясының аумағында жылу оқшаулағыш ағаш талшықты тақталарды тек "ЦСК" СҮ" ЖШҚ арқылы сатуды көздейтін шарт жасасқаны анықталды. Осы шарттар бойынша міндеттемелерді орындау шеңберінде жылу оқшаулағыш талшықты ағаш тақталарды Беларусь Республикасынан Ресей Федерациясына жаппай жеткізу жүзеге асырылып келген.

Шарттардың ережелерінен байқайтынымыз, жылу оқшаулағыш талшықты ағаш тақталарды жаппай сату кезінде "ЦСК" СҮ"-не осы тақталарды кейіннен Ресей Федерациясынан тыс жерлерде сатуды жүзеге асырмау міндеттелген.

"Альфа Грин" ЖШҚ жауапкерге жылу оқшаулағыш талшықты ағаш тақталарды сатып алу туралы жүгінген кезде, оны беруден бас тартылған, осыған байланысты ол Комиссияға жүгінген.

Өз кезегінде, "Мозырский ДОК" ААҚ мен "ЦСК" СҮ" ЖШҚ арасында 2019 жылғы 30 тамызда жасалған № 04-01/275 дистрибьютерлік шарт және "БЛК" ААҚ мен "ЦСК" СҮ" ЖШҚ арасында 2020 жылғы 27 наурызда жасалған № 1 дилерлік шарт коммерциялық концессия шарттары болып табылмайды, осыған байланысты "сатылас" келісім критерийіне жатпайды.

Шарттың 76-бабының 7-тармағына сәйкес шаруашылық жүргізуші субъектілердің (нарық субъектілерінің), сондай-ақ мүше мемлекеттердің кәсіпкерлік қызметті жүзеге асырмайтын жеке тұлғалары мен коммерциялық емес ұйымдарының Шарттың XVIII бөлімінде белгіленген жалпы бәсекелестік ережелерін бұзушылықтарының жолын кесуді, егер мұндай бұзушылықтар қаржы нарықтарын қоспағанда, 2 немесе одан да көп мүше мемлекеттердің аумақтарындағы трансшекаралық бәсекелестікке теріс әсер ететін болса немесе әсер етуі мүмкін болса, Комиссия Хаттамада белгіленген тәртіппен жүзеге асырады.

Хаттаманың 9-тармағына сәйкес Шарттың 76-бабында белгіленген бәсекелестіктің жалпы ережелерін бұзудың жолын кесуді, егер мұндай бұзушылықтар трансшекаралық нарықтарда бәсекелестікке теріс әсер еткен немесе әсер етуі мүмкін болса, Комиссия жүзеге асырады.

Іс материалдарында көрсетілген ақпаратқа сәйкес мыналар:

А.Н. Лукьяненконың 2019 жылғы 1 ақпандағы өтініші және 2019 жылғы 1 ақпандағы еңбек шарты негізінде "Мозырский ДОК" ААҚ 2019 жылғы 1 ақпандағы № 53К бұйрығымен тағайындалған, Істі қарау тәртібінің 28-тармағына және 2021 жылғы

11 наурыздағы трансшекаралық нарықтарда жалпы бәсекелестік қағидаларын бұзу туралы іс бойынша № 17 ұйғ. ұйғарымның 4-тармағына (бұдан әрі - № 17 ұйғарым) сәйкес іс бойынша жауапкер ретінде тартылған "Мозырский ДОК" ААҚ директоры А.Н. Лукьяненко;

"БЛК" ААҚ 2018 жылғы 27 шілдедегі №12 Қадағалау кеңесі мүшелеріне сауалнама жүргізу хаттамасынан үзінді көшірменің, 2018 жылғы 25 шілдедегі өтініштің және 2018 жылғы 30 шілдедегі № б/н еңбек шартының негізінде "БЛК" ААҚ-ның 2018 жылғы 30 шілдедегі № 132-қ бұйрығымен лауазымға тағайындалған, Істерді қарау тәртібінің 28-тармағына және № 17/ұйғ. ұйғарымның 4-тармағына сәйкес іс бойынша жауапкер ретінде тартылған "БЛК" ААҚ директоры А.Р. Сюльжин;

"БЛК" ААҚ 2019 жылғы 30 қыркүйектегі № 15 Қадағалау кеңесі мүшелеріне сауалнама жүргізу хаттамасынан үзінді көшірменің, 2019 жылғы 30 қыркүйектегі "Борисовдрев" ашық акционерлік қоғамы, "БЛК" ААҚ және Г.А. Сысоев арасында жасалған келісімнің және 2019 жылғы 20 қыркүйектегі № 3-31/2659 хаттың негізінде "БЛК" ААҚ 2019 жылғы 1 қазандағы № 186-к бұйрығымен "БЛК" ААҚ директорының міндетін атқарушы болып тағайындалған, Істерді қарау тәртібінің 28-тармағына және № 17/ұйғ. ұйғарымның 4-тармағына сәйкес іс бойынша жауапкер ретінде тартылған "БЛК" ААҚ директорының міндетін атқарушы Г.А. Сысоев;

Директордың орынбасары М.А. Скоробогатыйды жұмыстан шығару туралы 2019 жылғы 24 шілдедегі № 188-к бұйрықтың, "БЛК" ААҚ қадағалау кеңесінің 2019 жылғы 17 маусымдағы № 11 хаттамасының негізінде "БЛК" ААҚ 2019 жылғы 5 тамыздағы № 144-к бұйрығымен лауазымға тағайындалған, Істерді қарау тәртібінің 28-тармағына және № 17/ұйғ. ұйғарымның 4-тармағына сәйкес іс бойынша жауапкер ретінде тартылған "БЛК" ААҚ директорының міндетін атқарушы А.В. Орлова;

"ЦСК" СҮ" ЖШҚ жалғыз құрылтайшысының 2016 жылғы 12 сәуірдегі № 1 шешімі және 2020 жылғы 11 шілдедегі № 00063/20 еңбек шартының негізінде "ЦСК" СҮ" ЖШҚ 2020 жылғы 11 шілдедегі № 23 бұйрығымен лауазымға тағайындалған, Істерді қарау тәртібінің 28-тармағына және № 17/ұйғ. ұйғарымның 4-тармағына сәйкес іс бойынша жауапкер ретінде тартылған "ЦСК" СҮ" ЖШҚ бас директоры И.Л. Соломахо 2018 жылғы наурыз бен сәуір аралығында ("Альфа Грин" ЖШҚ тауарларды сатып алу мәселесі бойынша өтініш берген кезең) кәсіпкерлік субъектілері (нарық субъектілері) болып табылатын жауапкерлердің жеке атқарушы органдарының өкілеттіктерін жүзеге асыратын тұлғалар болып табылған.

Аталған адамдар 2019 жылғы қаңтар мен 2020 жылғы желтоқсан аралығында шаруашылық жүргізуші субъектілердің (нарық субъектілері) басшылары мен қызметкерлерінің ұйымдық-бөлуші немесе әкімшілік-шаруашылық функцияларын орындайтын және шаруашылық жүргізуші субъектілердің (нарық субъектілері)

жеке-дара атқарушы органдарының өкілеттіктерін жүзеге асыратын лауазымды адамдары болып табылғандықтан, олардың бәсекелестіктің жалпы қағидаларын бұзу белгілері бар іс-әрекеттер жасауы мүмкін емес, бірақ олар оны істемеген.

Хаттаманың 2-тармағының 5-тармақшасына, сондай-ақ іс материалдарында берілген ақпаратқа сәйкес "Мозырский ДОК" ААҚ "БЛК" ААҚ-мен бір тұлғалар тобына кіреді.

Хаттаманың 2-тармағы 5-тармақшасының тоғызыншы абзацына сәйкес тұлғалар тобы шаруашылық жүргізуші субъектілерге (нарық субъектілері) жататын бірыңғай шаруашылық жүргізуші субъект (нарық субъектісі) ретінде қаралады, Шарттың XVIII бөлімінің және Хаттаманың шаруашылық жүргізуші субъектілерге қатысты ережелері Хаттамада көзделген жағдайларды қоспағанда, тұлғалар тобына қолданылады.

Хаттаманың 2-тармағының 8-тармақшасына сәйкес бәсекелестік деп шаруашылық жүргізуші субъектілердің (нарық субъектілерінің) бәсекеге қабілеттілігі түсініледі, мұның барысында олардың әрқайсысының дербес әрекеттерімен олардың әрқайсысының тиісті тауар нарығындағы тауар айналымының жалпы шарттарына біржақты әсер ету мүмкіндігі жоққа шығарылады немесе шектеледі.

Хаттамада белгіленген рұқсат ету критерийлеріне сәйкес рұқсат етілген деп танылатын "сатылас" келісімдерді қоспағанда, егер мұндай келісімдер трансшекаралық нарықтардағы бәсекелестікті шектеуге әкелетіні немесе соқтыруы мүмкін екені белгілі болса, Шарттың 76-бабының 5-тармағына сәйкес шаруашылық жүргізуші субъектілер (нарық субъектілері) арасындағы өзге келісімдерге тыйым салынады.

Хаттаманың 2-тармағының 1-тармақшасына сәйкес "сатылас" келісім деп, біреуі тауарды сатып алатын немесе оның ықтимал сатып алушысы болып табылатын, ал екіншісі өнімді ұсынатын немесе ықтимал сатушы болып табылатын шаруашылық жүргізуші субъектілер (нарық субъектілері) арасындағы келісім түсініледі.

Хаттаманың 2-тармағының 1-тармақшасына және Шарттың 76-бабының 4-тармағына сәйкес "сатылас" келісім дегеніміз бір тауар нарығы құрылымында түрлі деңгейлердегі кемінде екі шаруашылық жүргізуші субъектілердің (нарық субъектілерінің) өз іс-қимылдарын келісуін білдіреді.

Шарттың 76-бабының 4-тармағына сәйкес тыйым салынған "сатылас" келісімдердің негізгі критерийлері:

құқық бұзушылық субъектісі бойынша – кемінде екі шаруашылық жүргізуші субъектіге (нарық субъектілеріне) "сатылас" келісімдерге тыйым салу бағытталған;

шаруашылық жүргізуші субъектілердің (нарық субъектілерінің) жағдайына сәйкес тауар нарығы құрылымында – "сатылас" келісімге қатысушылар бір тауар нарығының құрылымында әртүрлі деңгейде жүзеге асырады;

шаруашылық жүргізуші субъектілердің (нарық субъектілерінің) өзара іс-қимылының сипаты бойынша – "сатылас" келісімге қатысушылар өздерінің тауар

нарығындағы шаруашылық қызметінің шарттарына қатысты өзара уағдаластыққа келеді.

Іс материалдарына "Альфа Грин" ЖШҚ шағымды қайтарып алу өтінішімен бірге 2021 жылғы 23 сәуірдегі № 12 (2021 жылғы 26 сәуірдегі кіріс № 7488) хаты тігілген. "Альфа Грин" ЖШҚ уәждемелері ретінде "Мозырский ДОК" ААҚ, "БЛК" ААҚ және "ЦСК" СҮ" ЖШҚ "Мозырский ДОК" ААҚ өнімді жеткізумен байланысты наразылықтары жоқ екенін көрсетеді, сондай-ақ "Мозырский ДОК" ААҚ баға саясатының және өнімді жеткізу мерзімдерінің оларды қанағаттандыратынын көрсетеді. "Альфа Грин" ЖШҚ ісін қарау аясында "Альфа Грин" ЖШҚ "Мозырский ДОК" ААҚ өнімдерін "БЕЛТЕРМО" жауапкершілігі шектеулі қоғамнан сатып алатыны туралы түсінік берген. "Альфа Грин" ЖШҚ ісін қарау шеңберінде өзге уәждемелер (ақпарат, құжаттар, мәліметтер, позициялар) келтірілген, олар іс материалдарына тігілген және істі қарау жөніндегі комиссия оларды зерттеген.

Істі қарау шеңберінде жауапкерлер трансшекаралық нарықтарда бәсекелестіктің жалы қағидаларының бұзылу фактілерін мойындамайды, олардың іс-қимылдарында осы бұзушылықтардың жоқ екендігін негіздеу үшін мыналар көрсетіледі:

тауар нарығын қарау кезінде жылу оқшаулағыш ағаш талшықты тақталар нарығын ғана емес, сонымен бірге жылу оқшаулағыш тауарлар нарығын да ескеру керек;

"БЛК" ААҚ және "Мозырский ДОК" ААҚ тауар нарығындағы үлесі әрқайсысында 10 пайыздан аспайды, демек, олардың іс-әрекеттері тыйым салынған "сатылас" келісім ретінде саралана алмайды;

"Мозырский ДОК" ААҚ тергеу нәтижелері бойынша қорытындының сипаттама бөлігінің 2.1 тармағы бойынша "Альфа Грин" ЖШҚ "Мозырский ДОК" ААҚ-на хаттар жолдаған кезеңде Ағаш өңдеу холдингіне қатысушылардың тауарларды өндіру және өткізу процесінде өзара іс-қимылы регламентін қолданғанын хабарлаған, оған сәйкес "БЛК" ААҚ аталған холдинг кәсіпорындары үшін жалғыз сату орталығы рөлін атқарған;

"Альфа Грин" ЖШҚ-мен коммерциялық ынтымақтастықтың тоқтатылуы осы контрагенттің әділетсіз әрекетіне байланысты;

жылу оқшаулағыш талшықты тақтаны жылу оқшаулағыш материалдардың кез келген түрімен алмастыруға болады, сондықтан нарықты біртұтас нарық ретінде қарастыру керек, ал жылу оқшаулағыш талшықты тақтаны бөлек санатқа бөлуге болмайды. Сонымен қатар, "Мозырский ДОК" ААҚ үлесі тым аз, сондықтан бәсекелестікке шектеу қойылуы мүмкін емес;

ЕАЭО СЭҚ ТН 4411 94 100 0 коды бойынша "Мозырский" ДОК ААҚ шығаратын өнім "шайыр немесе басқа да органикалық заттар қосылған ағаштан жасалған талшықты тақталар" тауарлар тобына жатады;

"Мозырский ДОК" ААҚ өндіретін жылу оқшаулағыш ағаш талшықты тақталар тауарлардың жеке тобына бөлу үшін бірегей тұтынушылық қасиеттерге ие емес және нарықтағы жылу оқшаулағыш материалдардың бір түрі болып табылады (мысалы, газ

толтырылған пластмассалар, фибролит, арболит, зығыр талшықтары негізіндегі жылу оқшаулағыш материалдар, минералды мақта, фибролит, зығыр талшығы негізіндегі жылу оқшаулағыш материалдар, минералды мақта, пенополиуретан, ИДВП (МДВП), пенопласт). Атап айтқанда, "Мозырский ДОК" ААҚ шығаратын ағаш негізіндегі тақталарды Nordic Fibreboard LTD (Эстония) компаниясы да шығарады. Сонымен қатар, талшықты ағаш тақталар ISOPLAAT, RUNKOLEIJONA, TUULILEIJONA, LATTIALEIJONA брендтерімен шығарылады. Мәселен, STEICO (Германия) ағаш шикізатынан табиғи жылу оқшаулағыш материалды "STEICO" сауда белгісімен әзірлейді және шығарады. ISOPLAAT, STEICO, БЕЛТЕРМО фирмалары құрылымы бойынша бір санатқа жататын және бір-бірімен алмастыруға болатын жұмсақ талшықты тақталарды шығарады;

минералды талшықты тақталардың жылу өткізгіштік коэффициенті ағаш талшықты тақталарға қарағанда төмен (тығыздығы бірдей тақталарды қарастырғанда), бұл өсімдік шикізатынан жасалған тақталармен салыстырғанда жақсы жылу оқшаулау қасиеттерін көрсетеді. Сондай-ақ, минералды талшықтан (шыны жүн, базальт талшығы және т.б.) жасалған барлық тақтайшалар жанбайтын материалдар болып табылады, бұл олардың қолданылу аясын айтарлықтай кеңейтеді және оларды жылу оқшаулағыш ретінде пайдалануға мүмкіндік беретін өрт қауіпсіздігі талаптары жоғары ғимараттарда, мұржа құрылыстарында және ерекше, өте қатаң талаптарға жататын өртке қарсы желдету жүйелерінде пайдалануға болады. Сонымен қатар, минералды талшықтан жасалған тақталар көп қабатты да және аз қабатты да тұрғын үй құрылысында пайдалануға рұқсат етілген ұсынылған жылу оқшаулағыш материалдардың тізіміне енгізілген;

Беларусь Республикасының Монополияға қарсы реттеу және сауда министрлігінің 2020 жылғы 29 маусымдағы № 17-02-13/615К хатына сәйкес "С.С. Атаев атындағы Тұрғын үй институты - НИПТИС" республикалық ақпараттық унитарлық кәсіпорны жариялаған ақпаратқа (26.06.2020 ж. № 7-1307 хат) сілтеме жасай отырып, "Мозырский ДОК" ААҚ шығаратын тығыздығы 110-нан 200 кг/м³ қалыңдығы 20-дан 240 мм-ге дейін жылу оқшаулағыш талшықты тақталар шыны талшықты, пенаполистирол тақталары және минералды мақта тақталарымен қатар қолданылады;

жауапкерлердің өзге де тұжырымдары (ақпараттар, құжаттар, мәліметтер, ұстанымдар) іс материалдарына қоса тіркелген және оларды істі қарау жөніндегі комиссия қараған.

Беларусь Республикасының Монополияға қарсы реттеу және сауда министрлігі ақпарат ұсынды, онда, атап айтқанда, тауар нарығының өнім шекаралары "Альфа Грин" ЖШҚ ұсынған ақпарат негізінде анықталғаны, сондай-ақ қоса берілген басқа ақпарат іс материалдарына енгізілгені және қаралғаны айтылады.

Іс материалдарын қарау, оның ішінде істі қарауға қатысушы адамдардың тұжырымдары мен түсініктемелерін, дәлелдемелерді зерттеуді, істі қарауға қатысушы адамдардың қылмыстық іс бойынша қорытындылары мен түсініктемелерін тыңдау

нәтижелері бойынша істі қарау жөніндегі комиссияның өткен отырыстары шеңберінде істі қарауға қатысушы басқа адамдар, қаралып жатқан істің мән-жайлары туралы мәліметтері бар тыңдаушылар ұсынған тұжырымдамалары бойынша мыналар анықталды.

Бәсекелестікке қарсы келісімнің шектелуын сақтауға қатысты мәселені шешу кезінде шаруашылық жүргізуші субъектінің (нарық субъектісінің) іс-әрекетінің нарықтың басқа қатысушыларына (шаруашылық субъектілеріне (нарық субъектілеріне) , тұтынушыларға) тигізетін немесе тигізуі мүмкін теріс әсерін айқындаудың, сондай-ақ олардың осы тұлғаның осындай жағдайда өзінің мүліктік мүддесін көздейтін, бірақ азаматтық құқықтарды жүзеге асыру шегінен шықпайтын кез келген басқа шаруашылық жүргізуші субъекіден (нарық субъектісінен) күтілетін іс-әрекетіне сәйкестігінің заңдық мәні бар болып табылады.

Іс материалдарында ұсынылған шарттық міндеттемелерді орындаудан бас тарту, оның ішінде "Альфа Грин" ЖШҚ ұсынған, басқа іс материалдарымен бірге бағаланған құжаттарда қамтылған шарттар жасасудан бас тарту, трансшекаралық нарықтарда бәсекелестікті шектейтін келісімнің болуын растамайды. Бұл бас тарту тараптардың шарттық қатынастарды және (немесе) шартқа дейінгі жұмыс шеңберінде қабылдаған міндеттемелерді тиісінше орындауы немесе тиісінше орындамауы туралы азаматтық-құқықтық даудың нысанасы болып табылады.

Осыған байланысты, жылу оқшаулағыш ағаш талшықты тақталарды сатып алу шартын жасасудан бас тарту және бұрын жасалған шарттарды бұзу, "Альфа Грин" ЖШҚ тиісті ақпаратты ұсынған, азаматтық-құқықтық қатынастардың нысанасы болып табылады, олар белгіленген тәртіппен, соның ішінде сот тәртібімен шешіледі және оны істі қарау жөніндегі комиссия шеше алмайды.

Сондай-ақ, жылу оқшаулағыш ағаш талшықты тақталарды өзінің техникалық-экономикалық және басқа да көрсеткіштері бойынша "Мозырский ДОК" ААҚ өндіретін жылу оқшаулағыш ағаш тақталармен ауыстыру мүмкіндігі бар екендігі туралы істі қарау бойынша комиссия отырысында ұсынылған ақпарат комиссияға істі қарау кезінде бір-бірін алмастыратын тауарлар тобы бар екендігі туралы тұжырым жасауға мүмкіндік береді, демек, жауапкерлердің қаралып отырған нарықтағы үлесі 20 пайыздан төменді құрайтынын дәлелдейді, ал бұл олар жасасқан "сатылас" келісімді тыйым салынған келісімдерден алып тастайды.

Жоғарыда көрсетілгендерден байқайтынымыз, 2019 жылғы 1 қаңтардан бастап 2020 жылғы 31 желтоқсанға дейінгі кезеңде "Мозырский ДОК" ААҚ, "БЛК" ААҚ және "ЦСК" СҮ" ЖШҚ іс-әрекеттерінде, сондай-ақ "Мозырский ДОК" ААҚ директоры А. Н. Лукьяненконың, "БЛК" ААҚ директоры А.Р. Сюльжиннің, "БЛК" ААҚ директорының міндетін атқарушы Г.А.Сысоевтың, "БЛК" ААҚ директорының міндетін атқарушы А. В. Орлованың және "ЦСК" СҮ", ЖШҚ бас директоры И.Л. Соломахоның "Мозырский ДОК" ААҚ, "БЛК" ААҚ және "ЦСК" СҮ" жауапкершілігі шектеулі қоғамының "

Мозырский ДОК" ААҚ, "БЛК" ААҚ және "ЦСК" СҮ" ЖШҚ 76-бабының 5-тармағында тыйым салынған шарттарды жасасты деген қорытындыдағы әрекеттерінде (әрекетсіздігінде) Шарттың 76-бабының 5-тармағы бұзылмағандығы көрсетіледі.

Еуразиялық экономикалық комиссия туралы ереженің 43-тармағының 2-тармақшасын (Шартқа № 1 қосымша), Хаттаманың 10-тармағының 3-тармақшасын, Істерді қарау тәртібінің 44-46-тармақтарын басшылыққа ала отырып, Комиссия Алқасы шешті:

"Мозырский ДОК" ААҚ, "БЛК" ААҚ және "ЦСК" СҮ" ЖШҚ іс-әрекеттерінде, сондай-ақ "Мозырский ДОК" ААҚ директоры А. Н. Лукьяненконың, "БЛК" ААҚ директоры А.Р. Сюльжиннің, "БЛК" ААҚ директорының міндетін атқарушы Г.А. Сысоевтың, "БЛК" ААҚ директорының міндетін атқарушы А. В. Орлованың және "ЦСК" СҮ", ЖШҚ бас директоры И.Л. Соломахоның іс-әрекеттерінде Шарттың 76-бабының 5-тармағы бұзылмаған деп танылсын және аталған тұлғаларға қатысты істі қарау тоқтатылсын.

2. Осы шешімге белгіленген тәртіппен Еуразиялық экономикалық одақтың Сотына шағым жасауға болады.

3. Осы Шешім ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік 30 күн өткен соң күшіне енеді.

*Еуразиялық экономикалық комиссия
Алқасының төрағасы*

М. Мясникович